

Näringsdepartementet

2017-11-29

103 33 Stockholm

Dnr: N2017/05430/TIF

Skärgårdsredarnas yttrande om förslaget till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Om Skärgårdsredarna

Skärgårdsredarna är en branschorganisation för rederier med färje- och passagerarfartyg med upp till 500 passagerare. Föreningen organiserar i huvudsak rederier med passagerarfartyg i skärgårdstrafik och representerar cirka 115 medlemsrederier med 370 fartyg som årligen transporterar mer än 35 miljoner passagerare och 12 miljoner fordon. Skärgårdsredarnas medlemsrederier är statligt, kommunalt eller privat ägda och svarar för nästan all fartygsbaserad kollektiv-, vägfärje- och turisttrafik i Sverige. Många medlemsrederier är småföretag där redarna själva arbetar ombord på sina fartyg.

Fartygen bedriver trafik över hela landet i skärgårdar och städer, längs kusterna, på insjöar och kanaler. Trafiken är en förutsättning för en levande skärgård och har stor betydelse för turism och rekreation samt kollektivtrafik. Vägfärjorna är en del av det svenska vägnätet.

Inledning

Vi tackar för möjligheten att få komma med synpunkter på Trafikverkets förslag till nationell plan. Skärgårdsredarna är positiva till att man mer än tidigare har beaktat sjövägens potential att avlasta vägnätet, inte bara för gods utan även för persontransporter, samt att man föreslår åtgärder som stödjer koppling till kollektivtrafik till sjöss.

Vattenvägen kan avlasta vägnätet

Trafikverket konstaterar att det kommer att finnas ett begränsat utrymme för investeringar i kommande plan och att man behöver satsa mer på åtgärder som bättre utnyttjar befintlig kapacitet, bland annat sjöfart. I det fördjupade inriktningsunderlaget föreslås bland annat åtgärder som stödjer koppling till kollektivtrafik till sjöss.

Detta välkomnas av Skärgårdsredarna som vill framhålla vikten av en övergripande och långsiktig infrastrukturplanering (tilläggningsplatser, omstigning till övriga transportslag, P-platser osv) där båttrafik inkluderas. Infrastruktur med el-platser för elbåtar behövs för att förnya och modernisera kollektivtrafiken till sjöss. Vid bostadsbyggande i sjönära lägen måste plats lämnas för omstignings- och tilläggningsplatser för att möjliggöra pendelbåtstrafik. Det måste även planeras för servicepunkter i närområdet för att säkerställa att trafiken kan fungera effektivt (serviceverkstäder och varv).

För att detta ska hända behövs en modell för samverkan mellan olika intressenter som förvaltning, politiker, näring, trafikorganisationer, kommuner, akademi och byggföretag m fl. Det behövs en ökad förståelse och kompetensutbyte där man synliggör nyttor och delar kostnader.

Hållbara transporter

I uppdraget från regeringen till Trafikverket har också ingått att analysera åtgärder för att minska transportsystemets utsläpp av växthusgaser. Trafikverket bedömer att styrmedel och regleringar för förnybar energi blir nödvändiga och centrala för att minska utsläppen. Här önskar Skärgårdsredarna ett ökat fokus på persontrafik på vattnet. Upphandlad trafik på vatten måste vara tillräckligt långsiktig för att ge utrymme att utveckla nya moderna fordon och även ge ekonomiskt utrymme för sådana investeringar.

Forskning och innovation

För att utveckla moderna, snabba och energieffektiva person- och cykelfärjor behövs det forskning och demonstrationsprojekt. Vi anser att miljöanpassade färjor i stadstrafik vore lämpligt som demonstrationsprojekt och önskar att utpekade resurser avsätts för detta.

Sammanfattning

Kollektivtrafik på vatten har kapacitet att avlasta vägtrafiken, korta resvägen, öka trafiksäkerheten och bekvämligheten för resenärer på många platser i framför allt storstäderna. Det krävs inga stora infrastrukturinvesteringar men den infrastruktur som behövs i land måste finnas med i ett tidigt skede i planeringen. För att detta ska hända behövs en samverkansmodell för inblandade aktörer.

Upphandlad trafik på vatten måste vara tillräckligt långsiktig för att ge utrymme att utveckla nya moderna fordon och även ge ekonomiskt utrymme för sådana investeringar.

När det gäller forskningsanslag anser vi att miljöanpassade färjor i stadstrafik vore lämpligt som demonstrationsprojekt och önskar att utpekade resurser avsätts för detta.

Strängnäs den 29 november 2017

Leena Tegevi
Informationschef